

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU SİRKÜLERİ

Gönüllü Stajyerlikte Sigorta ve Çalışma Koşullarına Dair Hatırlatma

Kaynak belge tarihi: 22.07.2025 | Kaynak sirküler No: 07202522

İnceleme / revizyon: 12.10.2026

Dağıtım: İK Departmanı, Üretim Planlama, Muhasebe, Üst Yönetim

Sayın İlgili, Özellikle yaz aylarında başvuru sayısı artan gönüllü stajyerlik talepleri doğrultusunda, bu kapsamdaki çalışmalara ilişkin yasal yükümlülüklerin gözden geçirilmesinde fayda görülmektedir. Gönüllü staj başvurularında önce ilişkinin eğitim kurumu tarafından onaylanan bir staj mı, yoksa işverene bağımlı iş görmeye dayanan bir iş sözleşmesi mi olduğu belirlenir. Statü yalnızca kullanılan ada göre tayin edilemez.

Gönüllü Stajyerlikte Uygulama Esasları:

- Gönüllü stajyerlik, herhangi bir eğitim kurumunun zorunlu staj kapsamında olmaksızın bireyin kendi isteğiyle işyerinde deneyim kazanma talebidir.
- Fiilen bağımlı iş görme ve ücret unsurları ile eğitim kurumunca onaylı stajın kapsamı birlikte incelenir; düzenlilik tek başına bütün stajları iş sözleşmesine dönüştürmez.
- **Statü tespitine göre sigorta ve ücret koşulları:**
 - Hizmet akdi kapsamında çalışanlar için 5510 m.4/1-a uyarınca sigorta bildirimleri yapılır. Eğitim kurumu tarafından staja tabi tutulan öğrencilerde 5510 m.5/b ve 87/e kapsamı, okulun bildirimi ve prim yükümlülüğü ayrıca doğrulanır; bu stajlarda tüm sigorta kollarının uygulanacağı varsayılmaz.
 - İş sözleşmesiyle çalışanlara çalışma süresine karşılık gelen yasal asgari ücretin altında ücret ödenemez. Eğitim/staj statüsündekilerin ücret hakkı ise 3308 sayılı Kanun ve tabi oldukları program hükümleri kapsamında ayrıca belirlenir.
 - Tüm çalışma süreleri, özlük dosyaları ve işyeri disiplin kuralları kapsamında işlem yapılmalıdır.

18 Yaşından Küçük Gönüllü Stajyerlerde (Genç İşçilerde) Dikkat Edilecek Hususlar:

- 15 yaşını tamamlamış ve 18 yaşını tamamlamamış çalışanlar genç işçidir. Daha küçük yaştakilerde çocuk işçiliğine ilişkin yaş, eğitim ve iş sınırlamaları ayrıca uygulanır. Mesleki eğitim öğrencilerinin özel eğitim rejimi de değerlendirilir.
- Bu kişilerin istihdamında;
 - Çocuk veya genç işçi istihdamında veli ya da vasiyle yazılı iş sözleşmesi yapılır ve kendilerine işin riskleri açıklanır. İlgili genel düzenleme noter onayını zorunlu tutmaz; varsa programa özgü belge şartları ayrıca kontrol edilir.
 - Günlük ve haftalık çalışma saatleri, Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında sınırlandırılmıştır.
 - Ara dinlenme süreleri, normal çalışanlardan daha uzun olup özel olarak düzenlenmelidir.

- Yaşa uygun çalışma ve dinlenme koşulları ilgili Yönetmelik üzerinden kontrol edilmelidir. Kaynakta anılan 06202414 numaralı eski sirküler arşivde bulunamadığı için bu revizyonda dayanak gösterilmemiştir.

İşverenler Açısından Önerilen Uygulamalar:

- Gönüllü stajyerlik taleplerinde yazılı başvuru ve açıkça “gönüllü” ibaresi içeren formlar kullanılmalıdır.
- Tüm gönüllü stajyerlere işyeri oryantasyonu, iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmelidir.
- 18 yaşından küçük stajyerlerde; izin belgesi, çalışma süresi takibi ve veli iletişimi titizlikle sürdürülmelidir.

Hatırlatma:

Staj adı altında fiilen bağımlı iş görme ve ücret unsurlarını taşıyan bir istihdam ilişkisi kurulmuşsa işçilik ve sigortalılık yükümlülükleri uygulanır. Eğitim amacıyla yürütülen onaylı stajlar kendi yasal kapsamlarında değerlendirilir. Staja veya çalışmaya başlamadan önce öğrenci belgesi, eğitim kurumunun onayı, tarih ve kapsam, sigortalılık bildirimi ile ücret koşulları yazılı olarak kontrol edilir. “Gönüllü” ibaresi yasal yükümlülükleri kaldırmaz; sigortasız ve kurlsız uygulamalar ciddi yaptırım ve iş kazası riskleri doğurabilir. Bilgilerinize sunar, ilgili birimlerin uygulamaları bu çerçevede gözden geçirmesini önemle rica ederiz.

Kaynaklar

TRAIN_S2 - 4857 sayılı İş Kanunu güncel resmî kurum nüshası - [Kaynağa git](#)

TRAIN_S5 - 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu - [Kaynağa git](#)

TRAIN_S6 - Zorunlu olmayan stajların sigortalanması uygulama belgesi - [Kaynağa git](#)

TRAIN_S18 - SGK 2017 öğrenci bildirimi duyurusu - [Kaynağa git](#)

TRAIN_S1 - Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik - [Kaynağa git](#)

Kaynak kontrolü: 12.10.2026.